

Registratienummer: **148715 / 152031**

Notitie ter informatie voor commissie / raad

Onderwerp:	Aanvraag incidentele subsidie Stichting de Pas – uitwerking scenario's		
Portefeuillehouder:	Wethouder Sascha Kraus-Hoogeveen en wethouder Gertjan Hermes	Openbaar:	Ja

Heesch, 9 september 2026

Kennisnemen van:

De uitgewerkte scenario's ten gevolge van het al dan niet verstrekken van een incidentele exploitatiesubsidie aan Stichting De Pas, zoals beschreven door het bestuur van Stichting De Pas in de subsidieaanvraag.

Op hoofdlijnen zijn er twee scenario's; wel toekennen van subsidie en niet toekennen van subsidie. Waarbij per scenario verschillende opties zijn uitgewerkt.

Inleiding

Op 26 juli 2026 heeft Stichting De Pas een aanvraag voor een exploitatiesubsidie gedaan. Het college heeft uw gemeenteraad middels het raadsvoorstel geadviseerd om de exploitatiesubsidie niet te verlenen en heeft hiervoor de volgende argumenten:

1. Door de aangevraagde incidentele subsidie niet toe te kennen, wordt voorkomen dat een structureel verliesgevende exploitatie door middel van subsidie in stand wordt gehouden
2. Het bestuur van SCC De Pas heeft niet voldaan aan de opdracht van uw gemeenteraad, om een kostenneutrale exploitatie te realiseren door aanpassingen in de bedrijfsvoering
3. Het bestuur van SCC De Pas kiest, met de nieuw opgestelde visie, voor een commerciële insteek van de bedrijfsvoering dan de kaders als opgenomen in de Notitie Beleidsuitgangspunten Sociaal Culturele Centra toelaten
4. Het toekennen van de gevraagde exploitatiesubsidie vergroot de ongelijkheid tussen SCC De Pas en de overige SCC's binnen gemeente Bernheze.

In de afbeelding "Tijdslijn De Pas 2000 – 2029" (bijlage 1) die door het bestuur van SCC De Pas op 6 juli bij het college is aangeleverd is duidelijk zichtbaar dat er voor de periode medio 2028 tot en met ingebruikname van De Misse 2 4 6 geen positieve exploitatie wordt verwacht, zonder subsidieverstrekking.

In de aanvullende (financiële) informatie die is aangeleverd door het bestuur van Stichting De Pas is aangegeven dat de financiële resultaten in het eerste halfjaar van 2026 43% positiever uitpakken dan vorig jaar. In de eerste helft van 2025 is er een negatief exploitatieresultaat van - €98.000,-. Het verwachte exploitatieresultaat van het eerste halfjaar van 2026 bedraagt - €58.000,-.

Tijdens de themabijeenkomst voor uw gemeenteraad, op donderdag 3 september, hebben zowel het college als het bestuur van SCC De Pas aanvullende informatie verstrekt. Na afloop van de beide presentaties, heeft uw gemeenteraad het college gevraagd om inzichtelijk te maken wat de gevolgen zijn van het raadsbesluit over de subsidieaanvraag.

In deze NTI beschrijft het college de mogelijke scenario's bij zowel het niet verstrekken als het wel verstrekken van de exploitatiesubsidie. Voor alle scenario's geldt dat de tijdspanne

waarmee is gerekend is de periode tussen 1 november 2026 en ingebruikname van de tijdelijke huisvesting voor de gebruikers van De Misse 4 en 6.

In alle scenario's wordt de dienstverlening gericht op de reguliere en frequente gebruikers van SCC De Pas beschreven. Evenementen en programmering van de podiumfunctie ziet het college als een separaat onderdeel, de wijze waarop deze activiteiten doorgang kunnen vinden beschreven op de laatste pagina van deze notitie, na uiteenzetting van de verschillende scenario's.

In deze NTI worden afwisselend SCC De Pas, Stichting De Pas en De Misse 4 gebruikt. Hiermee wordt het verschil geduid tussen;

- SCC De Pas: Het sociaal cultureel centrum in het algemeen, de voorziening. Deze term is in de volksmond het meest voorkomend.
- Stichting De Pas: Expliciet de juridische entiteit, de stichting.
- De Misse 4: Het gebouw, de accommodatie waarin de activiteiten plaatsvinden.

Het tijdsbestek om deze scenario's uit te werken is erg kort geweest (3 – 8 september). Hierdoor is het onvermijdelijk om in de uitwerking van deze scenario's gebruik te maken van aannames.

Scenario's in geval niet toekennen subsidie

Scenario 1A: De samenwerking tussen de gemeente en Stichting De Pas blijft voortbestaan zonder subsidie.

Het eerste scenario is het scenario waarbij Stichting De Pas een gezonde balans vindt tussen de inkomsten en uitgaven zonder dat daar een exploitatiesubsidie nodig is.

Dit vergt de nodige ingrepen in de bedrijfsvoering, door het bestuur van SCC De Pas.

Bijvoorbeeld op het gebied van personeel en andere uitgaven. We zien als college ruimte hiervoor.

Scenario 1B: De gemeente gaat het dagelijks en facilitair beheer zelf uitvoeren. De horeca-exploitatie komt te vervallen.

In dit scenario wordt de subsidie niet toegekend en gaat de gemeente zelf het dagelijkse en facilitair beheer van De Misse 4 op zich nemen. De taken die voorheen door Stichting De Pas werden uitgevoerd, worden daarmee rechtstreeks door de gemeente georganiseerd en bekostigd.

Binnen deze situatie is geen sprake meer van horeca-exploitatie. De gemeente richt zich uitsluitend op het dagelijks en facilitair beheer van De Misse 4. Hiermee wordt een duidelijke scheiding aangebracht tussen het beschikbaar houden van ruimten voor de maatschappelijke gebruikers enerzijds en het exploiteren van horeca anderzijds. Het aanbieden of exploiteren van horeca maakt daarmee geen onderdeel uit van de gemeentelijke uitvoering.

Voor de dagelijkse gebruikers van de accommodatie verandert de toegankelijkheid van de ruimten niet. Alle reguliere gebruikers kunnen gebruik blijven maken van de bestaande voorzieningen en activiteiten voortzetten zoals zij gewend zijn, exclusief horeca. Door het beheer in eigen hand te nemen, borgt de gemeente de continuïteit van het gebruik en de beschikbaarheid van de accommodatie voor inwoners.

Stichting De Pas heeft momenteel 6,7 fte in dienst. De personeelskosten bedroegen €460.475,- in 2025. De medewerkers houden zich bezig met het dagelijks en facilitair beheer en de horeca-activiteiten van SCC De Pas.

In het geval dat de gemeente het dagelijkse en facilitaire beheer gaat overnemen van Stichting De Pas, verwacht de gemeente dit met maximaal 2,5 fte op te kunnen vangen. Hierbij is rekening gehouden dat er geen horecaexploitatie meer plaatsvindt.

Voor het uitvoeren van het dagelijks en facilitair beheer van de accommodatie ligt de inzet van een accommodatiebeheerder het meest voor de hand. Deze functie sluit het beste aan bij de aard en omvang van de werkzaamheden en is ingedeeld in schaal 5.

De werkzaamheden omvatten onder andere het openen en sluiten van het gebouw, het schoonmaakbeheer, de planning en afstemming met structurele gebruikers, het (coördineren van) gebouwonderhoud en overige facilitaire taken die samenhangen met het beheer van de accommodatie.

De totale personeelskosten voor de benodigde inzet bedragen naar schatting €163.200 per jaar.

De accommodatiebeheerder kan een rol vervullen bij het waarborgen van de veiligheid in en rondom de accommodatie. Om de toegang tot het gebouw beter te reguleren, kunnen verschillende maatregelen worden overwogen, zoals het gesloten houden van de hoofdentree en het verlenen van toegang via een zijingang met een druppel- of toegangspassensysteem. De verdere invulling hiervan vraagt om nadere uitwerking, waarbij wordt bezien welke maatregelen het beste aansluiten bij de praktijk en de gebruikers van de accommodatie.

Door het vervallen van de horeca-exploitatie zullen geen inkomsten meer worden gegenereerd uit horeca-activiteiten. Om het gebruik van de accommodatie zo aangenaam mogelijk te houden, kunnen gebruikers in de ruimten die zij frequent gebruiken zelf voorzieningen verzorgen, zoals een koffieautomaat. De verdere invulling hiervan vraagt om nadere uitwerking, waarbij verschillende mogelijkheden kunnen worden verkend.

Voor dit scenario worden bijkomende kosten verwacht voor (aanvullende) verzekeringen andere transitiekosten. Een specifieke kostenraming is hiervoor nog niet inzichtelijk te maken, voor de berekeningen in deze scenario's wordt uitgegaan van een stelpost van €10.000,- voor de periode 1 november 2026 tot 1 juli 2028.

Kostenpost	Bedrag
2,5fte accommodatiebeheer (oktober 2026 – juli 2028)	€299.200,-
Stelpost	€10.000,-
Totaal	€309.200,-

Scenario 1C: De gemeente gaat het dagelijks en facilitair beheer zelf uitvoeren en besteed de horeca-exploitatie uit aan een vereniging/stichting/organisatie.

In dit scenario wordt de subsidie niet toegekend en gaat de gemeente zelf het dagelijkse en facilitair beheer van SCC De Pas op zich nemen. De taken die voorheen door Stichting De Pas werden uitgevoerd, worden daarmee rechtstreeks door de gemeente georganiseerd en bekostigd. Dit komt overeen met de uitwerking van scenario 1A.

In dit scenario kiest de gemeente ervoor de horeca-exploitatie uit te besteden aan een andere partij. Afhankelijk of de nieuwe partij voldoet aan de gestelde eisen, kan dit een stichting,

vereniging, commerciële partij etc. zijn. Het dagelijks en facilitair beheer blijft een verantwoordelijkheid van de gemeente. Voor de selectie van een exploitant zal een aanbestedingsprocedure worden gestart. Na afronding van dit traject kan een partij worden aangewezen om de horeca-activiteiten binnen de accommodatie te verzorgen.

Het dagelijks en facilitair beheer van de accommodatie blijft in dit scenario een verantwoordelijkheid van de gemeente. Hierdoor blijft de eerder geraamde personele inzet van 2,5 fte accommodatiebeheer benodigd voor de uitvoering van deze werkzaamheden. De totale kosten voor deze personele inzet bedragen naar schatting €163.200,- per jaar. Deze kosten hebben betrekking op het dagelijks en facilitair beheer van de accommodatie en staan los van de horeca-exploitatie, die in dit scenario door een andere partij dan de gemeente wordt uitgevoerd. De regels omtrent het uitbesteden van een horeca-exploitatie in een SCC veranderen hiermee niet. Stichting De Pas heeft momenteel ook de keuze om horeca uit te besteden aan een andere partij.

Kostenpost	Bedrag
2,5fte accommodatiebeheer (oktober 2026 – juli 2028)	€299.200,-
Stelpost	€10.000,-
Aanbesteding vereniging/stichting/organisatie horeca	€7.500,-
Totaal	€316.700,-

Scenario 1D: Dienstverlening met Integrale Bedrijven Noordoost Brabant (IBN) aangaan.

Een laatste scenario bij het niet toekennen van de gevraagde exploitatiesubsidie van Stichting De Pas is het organiseren van het dagelijks en facilitair beheer en de horeca-exploitatie via een externe partner.

Het college heeft, vanwege de maatschappelijke meerwaarde en de behoefte aan een tijdige invulling van deze werkzaamheden, een verkennend gesprek gevoerd met IBN om te onderzoeken of zij mogelijkheden zien om deze rol op hele korte termijn te gaan vervullen. IBN heeft hier positief op gereageerd, met de kanttekening dat nader uitgewerkt dient te worden welke werkzaamheden exact worden verwacht. In een verdere uitwerking van dit scenario wordt bepaald welke werkzaamheden uitbesteed. Daarbij wordt tevens bekeken welke partij of partijen deze werkzaamheden het beste kunnen uitvoeren. IBN is daarmee een mogelijke, maar geen vooraf vaststaande samenwerkingspartner.

Een samenwerking met een organisatie als IBN kan een belangrijke maatschappelijke meerwaarde opleveren. Zo krijgen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, kansen om te participeren en zich verder te ontwikkelen. Daarnaast kan een leerlijn worden opgezet om de hospitalityvaardigheden van medewerkers te vergroten.

Ongeacht welke partij uiteindelijk het dagelijks en facilitair beheer en de horeca-exploitatie verzorgt, dient in de verdere uitwerking aandacht te worden besteed aan de voorwaarden en verantwoordelijkheden die hiermee samenhangen. Hierbij gaat het onder meer om de naleving van de Alcoholwet, de gemeentelijke verantwoordelijkheden die voortvloeien uit de APV en de ambities van de gemeente op het gebied van alcoholpreventie.

Het college laat zich momenteel adviseren over de mogelijke wijze van inkoop en aanbesteding van een eventuele partner.

Hoewel dit scenario nog voor veel onzekerheden zorgt, met name op financieel gebied, lijkt het op dit moment de meeste maatschappelijke meerwaarde te bieden.

Eigenaars- en gebruikerslasten

Bij scenario 1B, 1C en 1D vervalt de betaling van eigenaars- en gebruikerslasten (conform huurovereenkomst) van Stichting SCC De Pas aan gemeente Bernheze. In de financiële gegevens zoals aangeleverd door het bestuur van SCC De Pas betalen de maatschappelijke stichtingen en verenigingen die gebruik maken van de ruimten in het gebouw aan De Misse 4 gezamenlijk een bedrag dat nagenoeg gelijk is aan de eigenaars- en gebruikerslasten die De Pas aan gemeente Bernheze betaalt. De maatschappelijke stichtingen en verenigingen die gebruik blijven maken van het gebouw aan De Misse 4 betalen – na besluit tot liquidatie door SCC De Pas – de huurkosten aan gemeente Bernheze in plaats van Stichting SCC De Pas. In de berekeningen van de totale kosten voor het beschikbaar houden van de ruimten is het wegvallen van de betaling van eigenaars- en gebruikerslasten door Stichting SCC De Pas niet meegenomen. De te ontvangen huur van maatschappelijke verenigingen en stichtingen aan gemeente Bernheze komt hiervoor in de plaats.

Voorgestelde werkwijze t.a.v. evenementen en programmering podiumfunctie

In de beschrijving van de verschillende mogelijke scenario's is er enkel ingegaan op het beschikbaar houden van de dagelijkse dienstverlening van SCC De Pas. Dit betreft niet de volledige dienstverlening en maatschappelijke meerwaarde van SCC De Pas, daar is het college zich terdege van bewust.

Het college heeft niet de ambitie om maatschappelijke activiteiten te organiseren en in de programmering van de podiumfunctie te voorzien. Daarnaast heeft de gemeente Bernheze op dit gebied geen expertise. In de huidige situatie zijn veel bedreven en ervaren vrijwilligers actief, zij hebben deze ambitie en expertise wel.

In alle gesprekken die de afgelopen tijd hebben plaatsgevonden tussen college en het bestuur van Stichting De Pas, is gebleken dat de grootste kracht van het bestuur van Stichting SCC De Pas ligt in het verbinden van inwoners. Dit komt ook tot uiting in het doel dat zij zichzelf stellen, om terug te gaan naar het "maatschappelijk midden".

De evenementen en de programmering van de podiumfunctie hebben – net als de dagelijkse dienstverlening van het Sociaal Cultureel Centrum – een grote meerwaarde in het creëren van ontmoeting, het tegengaan van eenzaamheid en het realiseren van verbinding tussen inwoners.

Het college is voornemens om de betrokken vrijwilligers die nu actief zijn binnen SCC De Pas te vragen om de activiteiten ten aanzien van de evenementen en programmering podiumfunctie voort te zetten. Het is hierin ook mogelijk dat andere betrokken inwoners deel gaan nemen.

Door deze samenwerking tussen college en de vrijwilligers wordt er eveneens voorzien in de door SCC De Pas gewenste co-creatie. Daarnaast past deze wijze van samenwerking goed bij de toekomstige samenwerking, binnen het project De Misse 2 4 6.

Scenario's in geval wel toekennen subsidie

Scenario 2A: De gemeente Bernheze kent de aangevraagde exploitatiesubsidie toe.

In dit scenario kent de gemeente Bernheze het totale bedrag van €328.125,- toe aan Stichting SCC De Pas. Hiermee wordt voorzien in de door het bestuur van SCC De Pas aangevraagde financiële overbrugging van fase 2 (oktober 2026 tot juli 2028) en wordt er voor SCC De Pas tijd gecreëerd voor aanvullende visie, uitvoering van het verbeterplan en het toewerken naar de stip op de horizon.

Met het toekennen van de incidentele exploitatiesubsidie wordt niet de gehele periode tot aan ingebruikname van de tijdelijke huisvesting gedurende de bouwwerkzaamheden behorend bij de renovatie van de gebouwen aan De Misse 4 en 6 overbrugd. Er dient dan ook rekening gehouden te worden met een aanvullende subsidieaanvraag voor de periode juli 2028 tot juli 2029. Voor het berekenen van de hoogte van deze aanvullende subsidieaanvraag wordt uitgegaan van de subsidieaanvraag van juli 2026, zonder de risicoreservering. In fase 3 (juli 2028 tot juli 2029) gaat het om een tijdsbestek van 12 maanden in plaats van 22 maanden.

Naast de financiële kosten die zijn gemoeid met het toekennen van de exploitatiesubsidie en de te verwachten aanvullende subsidieaanvraag, ontstaan er ook niet-materiële kosten. Hierbij valt te denken aan:

- Relatieschade met andere SCC's in de gemeente Bernheze,
- De lokale commerciële horecagelegenheden en
- Inwoners.

Kostenpost	Bedrag
Exploitatiesubsidie (oktober 2026 – juli 2028)	€328.125,-
Te verwachten aanvullende subsidieaanvraag (juli 2028 – in gebruikname tijdelijke huisvesting)	€143.182,-
Totaal	€471.307,-

Scenario 2B: De gemeente Bernheze kent de aangevraagde exploitatiesubsidie toe en past het beleid aan zodat er een uitzonderingspositie voor SCC De Pas ontstaat.

In dit scenario kent de gemeente Bernheze de aangevraagde exploitatiesubsidie aan Stichting De Pas toe, op dezelfde wijze als scenario 2A.

Aanvullend op scenario 2A wordt in dit scenario het in 2024 vastgestelde beleid voor Sociaal Culturele Centra aangepast. De belangrijkste wijziging hierin is het vergeven van een uitzonderingspositie van SCC De Pas ten opzichte van de overige SCC's in Bernheze. Door het

vergeven van deze uitzonderingspositie wordt er een verschil gecreëerd tussen de SCC's. Het gevoel van ongelijkheid wordt hiermee vergroot.

Kostenpost	Bedrag
Exploitatiesubsidie (oktober 2026 – juli 2028)	€328.125,-
Te verwachten aanvullende subsidieaanvraag (juli 2028 – in gebruikname tijdelijke huisvesting)	€143.182,-
Aanpassing Notitie Beleidsuitgangspunten Sociaal Culturele Centra gemeente Bernheze met hierin een uitzonderingspositie voor SCC De Pas. Kosten voor noodzakelijke beleidsmatige uitwerking zijn ter informatie in deze tabel opgenomen. Deze kosten worden niet toegerekend aan SCC De Pas.	€50.000,-
Totaal	€521.307,-

Scenario 2C: De gemeente Bernheze kent de aangevraagde exploitatiesubsidie toe en past het beleid aan zodat alle SCC's in gemeente Bernheze recht hebben op een exploitatiesubsidie naar rato.

In dit scenario kent de gemeente Bernheze de aangevraagde exploitatiesubsidie aan Stichting De Pas toe, op dezelfde wijze als scenario 2A.

Aanvullend op scenario 2A wordt in dit scenario het in 2024 vastgestelde beleid voor Sociaal Culturele Centra aangepast. De belangrijkste wijziging hierin is het opnemen van de bepaling dat alle SCC's in Bernheze een exploitatiesubsidie naar rato ontvangen. De te verstrekken subsidie wordt berekend aan de hand van een percentage van de totale exploitatiekosten, gelijk aan de door SCC De Pas aangevraagde subsidie (juli 2026). Deze subsidie wordt jaarlijks – met ingang van juli 2028 – geïndexeerd.

SCC De Pas heeft in de subsidieaanvraag van juli 2026 een exploitatiesubsidie (zonder risicoreservering) van €262.500,- aangevraagd, voor een periode van 22 maanden. Dit betreft – op jaarbasis – 14% van de totale exploitatiekosten per jaar.

De andere SCC's in gemeente Bernheze hebben niet de verplichting om de jaarrekening aan gemeente Bernheze toe te sturen, omdat zij geen exploitatiesubsidie ontvangen in de huidige situatie.

Voor een integrale kostenafweging, is er een voorlopige berekening gemaakt van de te verstrekken subsidie aan de overige SCC's, op basis van de beperkte informatie die reeds beschikbaar is. De definitieve hoogte van de exploitatiesubsidie aan de overige SCC's kan berekend worden na ontvangst van de financiële verantwoording.

Kostenpost	Bedrag
Exploitatiesubsidie (oktober 2026 - juli 2028)	€328.125,-
Te verwachten aanvullende subsidieaanvraag (juli 2028 – in gebruikname tijdelijke huisvesting)	€143.182,-
Aanpassing Notitie Beleidsuitgangspunten Sociaal Culturele Centra gemeente Bernheze. Kosten voor noodzakelijke beleidsmatige	€80.000,-

uitwerking zijn ter informatie in deze tabel opgenomen. Deze kosten worden niet toegerekend aan SCC De Pas.	
Subsidie overige SCC's gemeente Bernheze	€146.667,-
Totaal	€697.974,-

Bijlage(n):

- Tijdlijn De Pas 2000 – 2009